

[Helga Pedersen.]

nødvendigt eller naturligt middel til at gennemføre en ministerbeslutning, for dér kan man nok tale om, at beslutningen hører ind under tilskyndelse eller råd. Noget mere besværligt bliver det vel, når vi kommer til lovforslagets § 3, nr. 1, om at ministeren har været bekendt med, at den underordnedes handling blev foretaget, og så skal han dog være ansvarlig for den pågældende handling; men det kan dog vel passere, hvorimod formuleringen i § 3, nr. 3 — om at gøre ministeren ansvarlig, når han har undladt at forebygge handlinger af den pågældende beskaffenhed ved i rimeligt omfang at føre tilsyn — forekommer mig noget anstrengt, når talen er om „tilskyndelse, råd eller dåd“, og det står jo i bestemmelsen, at dette skal „anses for“ medvirken. Rent bortset fra lovforslagets jongleren med entals- og flertalsformer — jeg er ikke klar over, om det er tilfældigt, eller om det virkelig er en materiel begrænsning, man tilsigter — tror jeg, vi må tale indgående om bestemmelsen i udvalget.

I det hele taget underer det mig, at man i lovforslaget viger tilbage for en fri og selvstændig beskrivelse af ministres ansvar, for så vidt som både regeringens og oppositionens udgangspunkt jo er at give udtømmende regler. Jeg har det indtryk eller den fornemmelse, at tankegangen er den, at man siger: er der tale om ansvar for medvirken til en andens handling, så bør vi altid bruge reglen om medvirken og behøver ikke at skrive noget derom. Men vi kender jo dog fra andre tilfælde, at hvor medvirken er noget særligt karakteristisk, skriver man om det i en særlig straffebestemmelse. Det kender vi fra straffelovens specielle del. Jeg nævner den, ganske vist nu ophævede, men af andre grunde ophævede bestemmelse i straffelovens § 242 og straffelovens § 102 og § 153, og der kan måske også findes andre, ligesom jeg også mener, at særlovgivningen nævner eksempler på, at medvirken af en bestemt beskaffenhed formuleres i en bestemt lovtekst, og jeg tror, det er denne vej, vi skal gå, når vi skal søge at give de udtømmende regler for ministres ansvar.

For så vidt angår betingelserne for idømmelse af straf kan jeg for mit vedkommende godt tiltræde, at ansvaret begrænses til den grove uagtsomhed. Det har jeg givet ud-

tryk for i hvert fald under udvalgsbehandlingerne, og jeg tror, det er rigtigt.

Jeg vil gerne tilføje, at min begrundelse for denne begrænsning er den, skal jeg sige materielle begrundelse, som den højtærede minister har anført i bemærkningerne, medens hensynet til rigsretsproceduren, den besværlige procedure, ikke betyder noget særligt for mig i afvejelsen af, hvorvidt ministeransvaret skal begrænses til grov uagtsomhed.

Det har glædet mig at se, at man har efterkommet ønsket om at pålægge en minister ansvar for overtrædelse af den pågældendes pligter ifølge „stillingens beskaffenhed“, som der står i lovforslagets § 4. Såvel ved dette udtryk som ved de udtryk, man har anvendt i tidligere forslag, må man jo acceptere en vis uklarhed i begrebets afgrænsning, og muligvis bør vi i betænkningen, som udvalget til sin tid skal afgive — idet jeg forudsætter, at udvalg bliver nedsat — søge at klargøre begrebet; men selve udøvelsen af det skøn, der bliver tilbage, tror jeg trygt kan overlades til domstolen, altså til rigsretten.

Når man foreslår en særregel om tilside-sættelse af oplysningspligten over for folketinget, skyldes det naturligvis erkendelsen af, at det for det parlamentariske livs trivsel er en afgørende forudsætning, at folketinget får sande og fuldstændige oplysninger fra ministrene, og jeg noterer med tilfredshed, at den højtærede minister kommer med et forslag også om ansvar for fortællelser. Jeg skal så i udvalget vende tilbage til spørgsmålet om den begrænsning af ansvaret, som ministeren har foreslået, nemlig til oplysninger af betydning for folketingets bedømmelse af sagen, altså den pågældende sag. Om det er berettiget, er en detalje, vi kan tale om.

Straffebestemmelserne i regeringsforslaget synes principielt at hvile på samme vurdering som i de andre lovforslag, vi har drøftet her i tinget. Forslaget om dagbøder er jo visselig en nydannelse af principiel karakter, der må gøre indtryk — navnlig på enhver, der er bekendt med tidens debat om dagbødesystemets afskaffelse!

Til slut en bemærkning om erstatningsbestemmelsen. Erstatningsbestemmelsen, synes jeg, er formulert på en for den læge læser temmelig uforståelig måde. Jeg tror,